

ZA IZBOLJŠANJE LISTA
 potrebujemo Vašo dobro voljo. Vsek, ki
 mu priporočate "Glas Naroda" ali ga
 pridobite za naročnika, vam bo hvale-
 štev; ker ste mu odprli pot k zares lepemu
 in zanimivemu čitilu.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ČITATELJE OPOZARJAMO,
 da pravočasno obnovite naročni-
 no. S tem nam boste mnogo pri-
 hranili pri opominih. — Ako še
 niste naročnik, pošljite en do-
 lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1903 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 96. — Štev. 96.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 26, 1938 — TOREK, 26. APRILA, 1938

Volume XLVI. — Letnik XLVI.

VLADA ZAVRAČA ZAHTEVE ČEŠKIH NEMCEV

KONRAD HENLEIN JE ZAHTEVAL POPOLNO ENAKOPRAVNOST ČEŠKIH NEMCEV V ČEHOSLOVŠKI

Sudetski Nemci so predložili vladi program, ob-
 stoječ iz osmih točk. — Od države, ki jih je pro-
 ti njihovi volji vključila v svoje meje, zahteva-
 jo pravico. — Veliko zborovanje Madžarske li-
 ge za spremembo meja. — Revizija Trianonske
 pogodbe.

PRAGA, Čehoslovaška, 25. aprila. — Zahteve
 čeških (sudetskih) Nemcev so po zatrdilu vladnih
 krogov tako pretirane, da jih nikakor ne bo mogo-
 še izpolniti. Zahtevajo namreč nič več in nič manj
 kot da Čehoslovaška popolnoma izpremeni svojo
 vnanjo politiko.

Program, ki ga je predložil nemški voditelj Hen-
 lein, ne more tvoriti nobenega temelja za nadalj-
 na pogajanja.

Čehoslovaška vlada je pripravljena dati nem-
 škemu prebivalstvu gotove koncesije, nikakor pa
 ne bo vpoštevala kakšnih pretiranih zahtev.

KARLOVI VARI, Čehoslovaška, 25. aprila. —
 Konrad Henlein, voditelj stranke sudetskih Nem-
 cev, je na zborovanju voditeljev svoje stranke za-
 hteval avtonomijo in enakopravnost 3,500,000
 Nemcev s Čehi. Henlein je rekel, da brez dovoljenja
 teh pravic sudetski Nemci ne morejo več pripadati
 državi, ki jih je proti njihovi volji vključila v svoje
 meje.

"Mi, Nemci, se bomo smatrali za zatirane toli-
 ko časa, dokler nam bo zabranjeno delati to, kar
 je Čehom dovoljeno," je rekel Henlein.

Nato pa je postavil naslednjih 8 zahtev:

1. Popolna enakopravnost sudetskih Nemcev s Čehi;
2. Priznanje sudetske skupine nemške narodnosti, da more braniti enako stališče v državi;
3. Označenje in priznanje na Češkem ozemlja, v katerem stanujejo Nemci;
4. Nemška avtonomija po celem ozemlju v vsakem uradu javnega življenja;
5. Posebne pravice za one, ki živijo izven avtonomnih nemških okrajev;
6. Odprava vseh krivic, ki so bile prizadete sudetskim Nemcem izza leta 1918 in odškodnina za vso škodo, ki jim je bila storjena;
7. Nemški državni uradniki za vse nemške okraje; in
8. Popolna svoboda za Nemce, da kažejo svojo nemštvo in in svoje nemško naziranje.

BUDIMPEŠTA, 25. aprila. — Na zborovanju
 madžarske lige za premembo meja je 20,000 čla-
 nov lige zahtevalo razkosanje Čehoslovaške. Ligi
 je bilo prvič po letu 1933 dovoljeno sklicati zborovan-
 je ter je sprejela resolucijo, ki pravi, da je
 sedaj prišel zgodovinski trenutek za premembo
 trianonske pogodbe.

"Madžarska družba svečano prisega, da ne bo
 mirovala dokler ta sveti cilj ne bo dosežen," pravi
 resolucija, ki se konča z besedami: "Kakor mi
 Bog pomaga."

Trianonska pogodba med zavezniki drža-
 vami in Madžarsko je bila podpisana 4. julija, le-
 ta 1920 ter je določila meje med Madžarsko in Čehoslovaško, Avstrijo, Jugoslavijo in Romunsko
 ter je dovolila Madžarski 35,000 mož stalne voj-
 ske. Najvažnejše točke resolucije so:

"Češki politiki so s ponarejenimi zemljevidi in
 s potvorjenimi statističnimi podatki na mirovni
 konferenci od velesil dobili severno Madžarsko.

"Madžarski, nemški in poljski narod nima niti
 najmanjših pravic, ki jim jih jamči pogodba.

"Čehoslovaška je most, ki dovoljuje ruskemu
 boljševizmu, da prihaja v Evropo.

"Z gorenjo Madžarsko je treba postopati po
 načelu samoodločevanja."

Unija ponuja Fordu pogodbo

AVSTRIJSKI ŽIDJE SE BOJE

Naziji bojkotirajo židovske trgovine. — Naziji pretepravajo kupovalce v židovskih trgovinah.

DUNAJ, Avstrija, 25. apr. — Avstrijski Židje, katerih je okoli 200,000 so v velikem strahu, ker so naziji pričeli bojkotirati židovske trgovine, za kar prisilijo Žide, da hodijo pred židovskimi trgovinami z napisom, ki svarijo kupce pred kupovanjem v židovskih trgovinah. Naziji tudi pretepravajo ljudi, ki kupujejo pri židih.

Židje, ki so zelo vznemirjeni zaradi bojkota, so se mnogo bolj zbegani, ker z današnjim dnem konča "velikonočni mir", katerega je razglasil kancler Hitler.

Navzlic temu, da je v petek z Dunaja odšla zadnja nemška policija in bo v nekaj dneh tudi odšlo nemško vojaštvo, se Židje boje, da bo v enem tednu bivša Avstrija popolnoma v rokah avstrijskih sovražnikov Židov in bodo še mnogo bolj divjali kot pa Nemci.

Dunajski časopisi včeraj niso omenjali bojkota židovskih trgovin, toda so v uredniških člankih povdarjali, da je treba v protizidovsko gonjo viliti novega duha.

Dunajska izdaja Hitlerjevega lista "Voelkischer Beobachter" je posvarila Žide: "Ko je potekel velikonočni mir, se morajo židovski agitatorji zavedati, da se bodo osebnostno srečali s tako značilno nemško osebnostjo, ki si obleče črno obleko, kadar je treba zavilati sekuro."

(Nemški rablji nosijo črno obleko, kadar komu s sekuro odsekajo glavo.)

Več židovskih kavarn je bilo zaprtih, ko so naziji našli v njih arijske goste. Samo v Mariahilfer Strasse je bilo zaprtih 6 kavarn. Na okna pa je bila z velikimi črkami napisana beseda "Jude".

Glavni dunajski židovski rabi dr. Israel Taglicht, je bil, ko je prišel iz sinagoge, prisiljen piktirati dve židovski trgovini. Četrte ure je stal rabi Taglicht pred neko majhno židovsko trgovino na Praterstrasse, ter je držal v rokah napis, ki je svaril kupce, da ne kupujejo v židovski trgovini. Nato pa so ga naziji peljali pred veliko Continental kavarno, kjer je zopet moral piktirati.

VESELI DNEVI V ALBANJI

TIERANA, Albanija, 25. apr. — Albanski kralj Ahmed Zogu je proglasil tri dni trajajoč praznik. Nocoj bosta on in njegova nevesta grafica Appony sprejemala goste v kraljevi palači. Pri poroki bodo zastopali tuje vlade konzuli, dočim je Mussolini poslal svojega osebnega zastopnika, vnanjega ministra grofa Galeazzo Ciana.

FAŠISTI SO NAPREDOVALI PRI TERUELU

Fašisti baje zopet naglo prodirajo. — Pripravljajo se na veliko ofenzivo proti Valenciji.

SARAGOSSA, Španska, 25. aprila. — Armada generala Jose Varele, ki operira v provinci Teruel, naglo napreduje. Neposredni cilj tega prodiranja, ki se je včeraj pričelo z zavzetjem Aliage, okoli 30 milj severovzhodno od Teruela, je pregnati republikance iz jugovzhodnega vogala Aragona. Nato pa bodo fašisti skušali prodirati južno po cesti proti Valenciji, medtem pa general Miguel Aranda prodira ob obrežju iz Alcala de Chivert proti Castellon de la Plana.

Včeraj so republikanci držali vijugasto črto, ki se je vila od Albocacera, južno od San Mateo, okoli Aliage in do Mora de Rubielos. Armada generala Arande bo skušali priti za republikansko črto in bo, ko se bo združila z armado generala Varele, zajela najmanj 15,000 vladnih vojakov.

Mnogi so ugibali, kaj bo general Franco pričel, ko bo enkrat razcepil republikansko armado na dvoje. Po sedanjih operacijah je mogoče sklepati, da bo najprej vdaril proti Valenciji ter bo obenem preiskušal, koliko odpora more nuditi katalonska armada za kako večjo ofenzivo.

Na severu pa aragonska armada, kateri poveljuje general Jose Moscardo, ki operira skupno z armado generala Solchaga, neprestano prodira proti vzhodu od Pirenejev. Ako general Moscardo zavzame dolino reke Arana, bo Katalonija ločena od Francije. Toda pod Pireneji ni nikakih cest od vzhoda proti zapadu, vsled česar bodo morali fašisti še premagati marsikatero težkočo, predno bodo dospeli do morja ob francoski meji.

OGENJ PRI FOTOGRAFU

COVENTRY, Anglija, 24. aprila. — Pri nekem tukajšnjem fotografu se je zbrala družba veselih svatov. Naenkrat je izbruhnil požar. Obleki dveh družic sta se vneli, in med svati je nastala panika. Družici sta v bolnišnici podlegli požarom. Tudi nevesta je precej opečena.

GANDHI PRAVI, DA SE MU BLIŽA KONEC

BOMBAY, Indija, 23. aprila. — Mohandas Gandhi, nekdani voditelj indijskega naroda, priznava, da se mu bliža konec. — Moji dnevi so šteti, — je rekel nekemu časnikarju. Mogoče bom živel še eno leto ali dve. Prvič v zadnjih petdesetih letih se čutim slabotnega.

KITAJCI SE SPET UMIKAJO

Odločno se bodo postavili v bran 8 milj od Lunghaj železnici. — Japonski letalci so potopili dve ladji.

SANGHAJ, Kitajska, 25. aprila. — Japonske vojaške oblasti poročajo o "splošnem" umikanju kitajske armade v provinci Kiangsu, vsled česar so se Japonci nekoliko približali Lunghaj železnici, kar je cilj Japoncev.

Kitajci pa so se ustavili severno od Pejhsijen, ki se nahaja kakih 8 milj od železnice in kjer so zavzeli močno utrjeno črto.

Ob istem času poročajo Japonci, da njihovo levo krilo prodira južno od Linija ter je zavzelo Tančeng, ki je zelo važno mesto severno od Kjangsua. Tančeng se tudi nahaja le nekaj milj vzhodno od Tajerčvangu, kjer so bili 6. aprila Japonci poraženi.

Japonsko prodiranje iz Linija proti jugu zadržuje kitajska 26. armada, ki je največ prispevala k japonskemu porazu pri Tajerčvangu. Kitajci tudi dobivajo velika ojačenja, da vstavi Japonce.

Kitajci, čijih armada šteje 200,000 mož, trdno drži 30 milj dolgo zaokroženo črto južno od Linija.

HONGKONG, Kitajska, 25. aprila. — Japonski letalci so napadli dva potniška parnika v široki delti reke Kanton in so ubili 100 potnikov.

Parnika sta bila na potu iz Kovelua, ki je angleška posest, v portugalski Macao. Oba parnika sta se potopila.

V Macao je dospelo 45 potnikov, ki so se rešili s parnikov in so poročali o napadu. 11. med njimi jih je bilo ranjenih.

ČENGČOV, Kitajska, 25. aprila. — Slovita kitajska osma armada je razširila svoje operacije v Honanu severno od Rmene reke.

Vstasi so iz Šansija vdrli v Honan, kjer so zavzeli več mest. Osmo armada bo mnogo pripomogla vstajem v Honanu, ker do sedaj, četudi so bili nadležovali Japonci, niso bili organizirani. Ravno tako bodo organizirani kmetje v odporu proti Japoncem.

Tuji opazovalci pravijo, da vstasi v Honanu sicer niso toliko organizirani, da bi mogli zavzeti kake močne japonske garnizije, da pa prizadevajo Japoncem veliko škodo z napadi na transporte.

Ti opazovalci tudi pravijo, da japonski vojski spoznavajo svoj obupni položaj in so večinoma prepričani, da ne bodo nikdar prišli živi iz Kitajske in da nikdar ne bodo mogli pomiriti niti ozemlja, ki so se ga do sedaj polastili.

VSAK DELAVEC, ZAPOSLEN PRI FORDU, NAJ BI KUPIL AVTO

DETROIT, Mich., 25. aprila. — Unija Fordovih delavcev (The Ford Brotherhood of America, Inc.); katera organizacija šteje baje 21,400 delavcev, ki delajo pri Ford Motor Co., je objavila predlog za kolektivna pogajanja za pogodbo, po kateri se bo vsak delavec zavezal, da bo v teku šestih mesecev kupil Fordov avtomobil.

C. I. O. PORAZEN

BUTLER, Pa., 23. aprila. — Pri prvem glasovanju glede kolektivnih pogajanj v "mali" industriji jekla je doživel Steel Workers' Organizing Committee, ki pripada C. I. O. občuten poraz. Delavci Columbia tovarne, ki je last American Rolling Mill Company, so z 402 glasovoma zavrnili C. I. O. organizacijo kot agenturo pri kolektivnih pogajanjih. Glasovanje se je vršilo pod nadzorstvom National Labor Relations Boarda in udeležilo se ga je 93 odstotkov delavcev.

BIVŠI PODPREDESNK NEVARNO ZBOLEL

V newyorško Roosevelt bolnišnico so prepeljali bivšega podpredsednika Charlesa G. Dawesa. Operirati ga bodo morali na slepem črevesu. V New York je prišel in se udeležil poroke Pershingovega sina. Naslednjega dne mu je postalo slabo, in zdravniki so odredili takojšen prevoz v bolnišnico.

POGAJANJA ODGODENA

ROCHESTER, N. Y., 24. aprila. — Na prošnjo unije so bila pogajanja v stavki razvaljevalcev za 24 ur odgoda. Stavkarji so povabili iz Clevelanda Edwarda F. Murphyja, predsednika bratovščine razvaljevalcev in šoferjev, da jih zastopa pri pogajanjih.

REICHSPOST NAPOVEDUJE KONEC ČEHOSLOVŠKE

DUNAJ, Nemčija, 25. aprila. — Tukajšnji list "Reichspost", je objavil uredniški članek, v katerem pravi, da se Čehoslovaška v svoji sedanji obliki ne bo niti leto dni vzdržala.

Približala se je ura obračuna. Izza dne, ko se je Avstrija priključila Nemčiji, vlada panika med praškimi voditelji. Vzrok te panike je slaba vest. Kot narodna država je Čehoslovaška živela komaj dvajset let in ne bo doživela 21. leta.

Tudi drugo dunajsko časopisje se v istem smislu izraža.

Z MLEKOM SO GASILI

WARSAW, Indiana, 25. apr. — Ker je zmanjkalo vode, so ognjegasci utavili truck, na katerem je bilo 500 galon mleka. Z mlekom so nato uspešno pogasili ogenj, ki je nastal v blišči farmerja Ed. Hoaglanda.

Ta predlog se nekoliko razlikuje od lanskega predloga, po katerem naj bi bilo vsakemu Fordovem delavcu dovoljena kupiti Ford avtomobil po veletrgovski ceni.

Po predlogu mi je bi vsak Fordov delavec plačal tretino vsote, ko bi avtomobil prejel, ostane pa bi si družba vsak teden pridržala od njegove plače, znesek pa ne bi smel presegati tretine tedenske plače.

Predlog je Henryju Fordu poslal odvetnik unije Wm. S. McDowell, ki je rekel, da je unija po razsodbi Labor Relations Boarda pooblaščenega pogajati se z družbo za svoje člane.

Unija družbi predlaga, da sklene pogodbo, po kateri bi imel vsak delavec najmanjšo plačo \$1500 na leto in bi bil podjem pogojem vsak delavec obvezan kupiti od Forda avtomobil. Resolucija tudi stavi predlog, po katerem priporoča, da bi bili delavci, kadar je v tovarnah manj dela, premeščeni v druga Fordova podjetja, kakor n. pr. k Fordovi zgradbi hiš v Grenfieldu, ker so bili delavci zaposleni v raznih strokah, predno so prišli v Fordovo tovarno za avtomobile. Pri taki letni plači bi bilo mogoče zgraditi hiše, katere bi kupili delavci na obroke.

"Druge ameriške industrije imajo slične uspešne programe in prepričani smo, da z vašimi ženjalnim vodstvom in vašimi viri bi mogli delati v Rouge tovarnah in bi pripomogli Detroitu, da bi zopet korakal na čelu procesije narodne prosperitete," zaključuje resolucija.

SMRTNA KOŠA

21. aprila je umrla na farmi blizu Hartwicka, N. Y., newyorškim Slovencem splošno znana Dorothy Waupotič. Bolehala je zadnjih šest let na jetiki. Pokojna je bila rojena pred 49 leti v Ihanu pri Domžalah (po domače Markova Rotija.) Pred 29 leti je prišla v Ameriko in sicer v New York, kjer je bila zaposljena dolgo let kot slavnika. Pred devetimi leti se je družina preselila na svojo farmo blizu Hartwicka, N. Y. — Pogreb pokojne se je vršil 23. aprila popoldne ob veliki udeležbi sosedov in prijateljev, kakor tudi nekaterih sorodnikov, kateri so prihili iz New Yorka.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Saha, Y. President J. Lupsha, Sec. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

45th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

Za celo leto velja list za Ameriko Za New York za celo leto \$7.00 In Kanado \$6.00 Za pol leta \$3.70 Za pol leta \$3.70 Za inozemstvo za celo leto \$7.00 Za četrt leta \$1.50 Za pol leta \$3.50

Subscription Yearly \$6.--

"GLAS NARODA" IZHAJA VSAKI DAN IZVEMŠI NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y. TELEPHONE: CHelsea 3-1242

W. P. A.

Nedavno je govoril v Washingtonu Harry S. Hopkins, kateri razpolaga z vsotami, namenjenimi za zmanjšanje nezaposlenosti in za izboljšanje gospodarstva.

V njegovem govoru so bile posebno značilne naslednje ugotovitve:

Ko je dosegla prva kriza svoj višek, to je bilo pozimi leta 1933, je dobivalo v Združenih državah 27,000,000 oseb podporo iz javnih sredstev.

Danes je odvisnih od podpore 18,000,000 oseb, oziroma približno šest milijonov družin, to se pravi ena sedmina ameriškega prebivalstva. V zadnjih petih letih jih ni bilo nikdar manj kot 14,000,000.

V Združenih državah manjka torej približno 10 milijonov delavskih prostorov, da bi dobili v svobodnih industrijah zaposlenje vsi tisti, ki so dela zmožni in hočejo delati.

Vlada posveča vso svojo pažnjo in pozornost W. P. A. Vsakemu delavcu skuša preskrbeti delo in zaslužek; konsum teh milijonov skuša vzdržati na normalni višini, da ne stopi iz tira normalno gospodarstvo.

V ta namen je bila ustanovljena W. P. A. Kakor kaže, bo še dolgo časa obstojala in bo še razširila svoj delokrog.

Končni cilj, do čigar uresničitve je še precej daleč, je in ostane:

Tisti, ki so dela zmožni, naj ne dobivajo nobene miloščine, pač pa zaposlitev pri W. P. A.

Novi predsednikov pomožni programi določa v to svrhu poldrugo milijardo dolarjev.

RUSIJA PROTI PRIZNANJU ANEKSIJE ABESINIJE

Londonski listi na čelu z oficioznimi "Times", ki komentirajo angleški korak za priznanje italijanske aneksije, Abesinije, smatrajo med drugim za zelo verjetno, da se bosta temu priznanju uprli predvsem Rusija in Kitajska.

Ni izključeno, da bodo nasprotno priznanju tudi južno-ameriške države, ki se čutijo vezane po takozvanem Stimsonovem protokolu, ki odklanja priznanje takih situacij, ki so bile povzročene z nasiljem.

Upoštevati bo nadalje treba tudi stališče neguša, do čim se je že sedaj vnela debata, ali naj s za likvidacijo abesinske zadeve v Ženevi skliče poleg sveta Lige narodov tudi plenarna skupščina, ki bi bila predvsem pristojna za spremembo svojih prejšnjih sklepov v isti zadevi.

Vabimo na praznovanje

Bralci tega lista se boste spomnili, da ste večkrat brali o nekem kulturnem vrtu, ki se je v Clevelandu zidal že zadnjih 7 let in še čez. Kaj ne, da ste brali o tem vrtu tudi zanimive pravde. Eni so pisali za vrt in ga odobraval, zopet drugi so ga pa kritizirali, kakor da bi hoteli reči: "Kaj je pa tebe treba bilo." Po še mnogo več se je pisalo, menda vse za to ker je bil ideal tega kulturnega vrta tako velik.

Ta vrt je pa sedaj dodelan. V nedeljo, 15. maja bo tudi slovesno izročeno javnosti, da ga sprejme in uživa, to je da se publika lahko po njem sprehaja in ogleduje spomenike, ki so že v njem.

Vrt ni nobena mala zadeva. Vrt se ceni okroglo do \$100,000 kar je stal in so stala v njem naprave. Vrt je sedaj last Jugoslovancev, tako se glasi ime pri vhodu vrta. Veliko priznanje je to za tako malo narodnost: Največ seveda gre priznanja Slovincem v podpori. Srbi tudi so se lepo odzvali in vzeli eno tretino stroškov na sebo, Slovenci smo vzeli na sebo dve tretini, ker se Hrvti do sedaj še niso odzvali, vseeno je ostalo ime: "Jugoslovanski", ker se upamo, da se pridružijo nam tudi Hrvti.

Ta otvoritveni dan bo ob enem tudi dan praznovanja, da je vrt ves plačan. Slavnost je namenjena za dvoednevno praznovanje. Praznovanje pričnemo v soboto, ko bomo na slovesen način vsprejeli zastopnika Jugoslavije oziroma naše stolice bele Ljubljane dr. Jurija Adlesiča, ki je pozvan, da prisostuje tej slavnosti, kateri se je tudi rade volje odzval in bo dospel v New York 11. maja. Od tod bo po sprejemu, ko si ogleda mesto, odpotoval v Washington, D. C., odtam pa v Pittsburgh in v Cleveland, kamor bo dospel v soboto popoldan dne 14. maja. Javen sprejem se bo vršil ta dan v avditoriju S. N. Doma popoln dan in zvečer.

V nedeljo se bo od tod vršila slavnostna parada sestajajoča iz različnih grup v najlepših barvenih opravih.

Po programu v parku se bo nadaljevala slavnost v avditoriju S. N. D. ves večer ob nastopih pevskih zborov in skupin raznih narodnosti v narodnih kostumih.

Na to slavnost je obljubil do speti tudi poslanik Jugoslavije dr. Konstantine Fotič iz Washingtona in še drugi višji uradniki in državni zastopniki.

Zelo srečni smo tudi, da bomo imeli ta dan 15. maja na razpolago: Columbia Radio sistem po celi Ameriki in za Jugoslavijo. 109 postaj bo skupno delovalo za nas poseben program, ki je namenjen v počast naši domovini Jugoslaviji. Začetek programa je ob 1. uri, trajal bo pol ure. Vsi Slovani, Široam Amerike in Jugoslavije ga bodo lahko slišali.

Če vse to dobro premislimo, moramo spoznati, da smo kot tako mali narod doživeli dneve, ki bodo zapisani v zgodovino našega naroda.

Rojaki: Bodite kjerkoli! — Kdor se more te dneve lahko odtrgati od doma naj vzame svojo družino in jo pripelje v Cleveland. Kaj sličnega se še ni v Ameriki do sedaj še nikdar doživelo in je vprašanje kdaj bomo ali če bomo imeli priliko dočakati. Že to, da nas poseti

zupan mesta Ljubljane, bi moralo dvigniti vsakega, ki ima še ljubezen do domovine in kulture. Pokazimo, da se znamo zavdati v dnevih našega odklona, ne vzemimo teh velikih dni za navadne vsakdanje dneve. O teh dnevih še bo pisala naša zgodovina, vredno je, da pridete.

Za one, ki bi prišli od drugod, se nudi prilika, da če se prigrasite, se vam bodo preskrbela stanovanja.

Se enkrat ponovim: dan 15. maja, oziroma že 14. bo zgodovinski dan. Vabljeni ste, da pridete od blizu in daleč. V imenu org. Kulturnega Vrta.

A. Grdina, predsednik.

"GLAS NARODA"

posiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

Iz Jugoslavije

"Pravoslavni židov" v Obrenovcu.

Osem židovskih družin živi že od davno v Obrenovcu in med njimi je tudi Izak Daniti, trgovec. Takoj po vojni, ko je bila obnovljena od granat porušena pravoslavna cerkev, je bil ustanovljen tudi cerkveni pevski zbor in med prvimi je postal njegov član trgovec Daniti. V pravoslavnem cerkvenem pevskem zboru se mož kot dober član in pevovodnja udeležuje že polnih 20 let. Dobil je zaradi tega vzdevek "pravoslavni židov". Za svoje vneto delo v pravoslavnem cerkvenem zboru je dobil trgovec Daniti, ki je svoji koncepciji z gledno zvest, že tri odlikovanja od metropolita in zahvalno pismo.

Medved kot zdravnik.

V vasi Vitkovici blizu Kraljeva se je medved, ki so ga v vas prijeljali cigani, proslavil kot zdravnik. Ko je medved po zapovedi svojega gospodarja plesal, se je pojavil kmet Tadija Nešović, ki ga muči revmatizmus, ter prosil cigana naj pusti, da bo medved enkrat po njem zaplesal. Pripovedoval je, da se mu je sanjalo, kako lahko samo medved s svojimi šapami izleči revmatizem. Za nekaj dinarjev sta se s cigancem pogodila. Tadija se je vlegel na zemljo in kosmatinec je stopical po njegovem hrbtu. Ko je bila "ordinacija" končana, je kmet medveda objel ter prisotnim slovesno izjavil, da je ozdravljen. Kmalu so se pojavili še drugi bolniki in je medved v veliko zadovoljstvo svojega gospodarja "ordiniral" ves dan.

Pravda, ki se vleče iz dobe francoske okupacije

Je zdaj pred upravnim sodiščem v Dubrovniku. Gre za pašnik, ki si ga lastijo prebivalci občin Birnja in Dubrave pri Šibeniku. Pašniki je na področju občine Birnja pravico do njegovega izkoriščanja pa so dobili med francosko okupacijo tudi prebivalci občine Dubrave. Zaradi pašnika so bili že večkrat hudi prepiri in hudi krvavi spopadi. Najrazličnejša sodišča so imela že opravka s to sporno zadevo.

Morske ladje bodo plule do Zemuna.

V službi nekega danskega podjetja, ki gradi svoje stavbe v Zemunu, bo priplula v Zemunu po Dunavu ladja, ki je sposobna za vožnjo po velikih rekah in po morju. To je prva taka ladja v jugoslov. rečnih vodah, pripravljajo pa tudi Čehoslovaki take ladje, ki bodo opravljale službo na Dunavu in potem vozila v levantska pristanišča. Prvo vožnjo v Dunava v morje pa bo napravil zdaj danski brod in je za njegov prihod veliko zanimanje. Vprašanje je še, kako bo ta ladja, ki je dolga 86 metrov, plula skozi djerdapsko ožino.

hodila tik za volji. Kljub temu, da je na tem mestu cesta nagnjena navzdol, je vozil šofer tako počasi, da je voz že 8 metrov od ponesrečenca ustavil.

Iz Slovenije

V GLAVO USTRELJENA LEŽITA V BOLNICI

Debelaka iz Zaloga ter 23-letno kuharico Pepco Juvančičovo iz Holiča nad Litijo, zaposleno v policijski menzi v Ljubljani. Po vseh znakih sodi Debelaka najprej streljal na svoje dekle, nato si je sam pogнал kroglo v glavo. Oba sta ranjena v senca, vendar se zdi, da poškodbe niso smrtonovarne in je upanje da okrevata, če ne bo komplikacij. Vzrok ljubavne tragedije ni znan.

VOLE JE GNAL, PA GA JE DOLETELA SMRT

Janez Kuhar, doma iz Dupelja na Gorenjskem, je vsak ponedeljek gorenjskim mesarjem gonil na Jesenice kupljeno živino, s tem se je deloma tudi preživljal. Bil je pošten in zanesljiv, zaradi tega mu je tudi vsak mesar živino zaupal. Tu 11. aprila je imel odgnati na Jesenice štiri vole, ki so bili last mesarjev Alojzija Rekarja, Janeza Robiča in Matevža Zavrla. Da bi čim več zaslužil, je prevzel v gonjo kar štiri vole. Pri tem mu je kot poganjalca pomagala neka ženska. Živina je bila pohlevna, le največji vol mu je delal preglavice. Prišedši na Posavec, je pustil enega voliča, ker mu je opešal, pri posestniku Tavčarju, ostale pa je nekako ob pol 8. zvečer odgnal naprej. Ko so prišli s poganjalco in voliči do klančka, ki vodi k peraskemu mostu, je prišel za njima v res počasnem tempu polno naložen tovorni avto, last g. Pireca iz Lescategereg je šofiral šofer, na njegovi desni strani pa je sedel sam lastnik avtomobila. Hoteč prehiteti vole, se je šofer umaknil na levo. Pri tem pa je prišel po nesreči Janez Kuhar pod zadnje desno kolo tovornega avtomobila, ki mu je zdrobilo glavo. Voli so ostali na mestu in poganjalca ni niti vedela za nesrečo, čeprav je

Najboljši prijatelj

v nesreči vam je:

SLOVENSKA NARODNA PODPORNJA JEDNOTA BRATSKA, DELAVSKA PODPORNJA USTANOVA

Sprejema moške in ženske v letih od 16. do 50, in otroke do 16. leta starosti.

ČLANSTVO: 50,000

PREMOŽENJE: \$7,500,000.00

Za ožje informacije glede zavarovanja vprašajte lokalnega tajnika društva SNP

Glavni stan:

2657-59 S. Lawndale Ave., Chicago, Ill.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

Table with columns for V JUGOSLAVIJO and V ITALIJO, listing rates for various denominations and terms.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Na izplačilo večjih zneskov kot spora navedeno, bodite v dinarjih ali frankih dovolj jasno in boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

Table with columns for \$ 1.00, \$ 2.00, \$ 5.00, \$ 10.00, \$ 20.00, \$ 50.00, \$ 100.00, listing rates for various denominations.

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

NOVA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERS ZA PRISTOJNO SI.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda"

Advertisement for GEORGE C. APOSTLE, Inc. UNDERTAKERS, listing services and contact information in New York and Chicago.

Peter Zgaga

DOBA PIKNIKOV

zato se pa hočemo nekoliko razveseliti v prosti naravi in preživeti par veselih uric, da nekoliko pozabimo sedanjo depresijo. Zato je sklenilo naše društvo prirediti piknik prihodnje nedelje. Za dobro pijačo in izboren prigrizek bo izborna preskrbljeno.

Tako se običajno končujejo dopisi, ki se začno kmalu po velikih noči pojavljati v slovenskem časopisju.

Slovenski pikniki so res nekaj posebnega, še bolj imenitna so pa priprave za piknik.

Priprave niso kar tjavendan, ampak se vrše po nekakšnih nepisanih paragrafi, ki niso v nobenem pravilniku vsebovani.

Ko plačajo na društveni seji društveniki svoje prispevke, pridejo na vrsto "slučajnosti".

Prvi se dvigne blagajnik in sproči z obupnim in žalostnim glasom, da je društvena blagajna prazna.

Nekateri člani podpirajo, nekateri pa samo v tla bulijo in ne rečejo ničesar.

... da je društvena blagajna prazna — menca blagajnik ter suje z nogo predsednika, češ, zdaj pa le sproži in povej.

— Cenjeni sobratje in sestre, — se odkašlja predsednik — gotovo ste slišali sobrat blagajnika, ki je črno na belem ugotovil, da se je začela naša blagajna prazniti. Dohodkov nobenih, v blagajni pa modras.

Vsled tega apeliram na vas cenjeni sobratje in sestre, da se zaveste svoje sobratske in sosestrimske dolžnosti ter skušate v moralnem in kulturnem oziru nekoliko pomagati društveni blagajni, ki je edina opora našega društva, ki je bilo ustanovljeno na kulturni podlagi, za povzdigo kulturnega življenja in slovenstva. Živeli!

Po teh besedah zamrmra tajnik:

— Hudič, odkod jih je pa ta začel stresati? Gotovo mu je vse pijače zmanjkalo, pa se je lotil tistega, o katerem je rekel, da ga bo prisparjal za krst svojega otroka v avgustu.

Na to sledi predlog predlogu, da je treba nekaj ukreniti ter dati vzgled drugim družtvom, ki so istotako ustanovljena na kulturni, bratski in narodni podlagi.

Slednjič sproži predsednik predlog, naj društvo priredi piknik in naj bo vstopnina sedanjim razmeram primerna.

Tajnik prosji za besedo in jo brez obotavljanja dobi.

— Po mojem mnenju, — pravi tajnik, — bi bilo bolje, če bi bil piknik prihodnje nedelje in bi se začel že ob desetih dopoldne, da bi se kaj izkupilo do noči. Vstopnina se mi ne zdi potrebna, kajti vstopnina marsikoga preplaši, da ne pride, četudi bi pri bari zadnji sold potrošil. — In z močnim poudarkom pristavi: — Pri bari bo pa sobrat zapisnikar.

Zapisnikar plane kvišku kot da bi ga kdo s silom zbedel, pa se obvlada in dostojanstveno razprede:

— Prav lepo se vam zahvaljujem za izkazano čast, četudi se mi zdi, da ste mi jo zato poverili, ker mi je zdravnik vsako alkoholno pijačo prepovedal. Ne oziraje se na to, bom pa skušal izvršiti svojo dolžnost v splošno zadovoljstvo.

Toda sprejemem le pod pogojem, da daste k sendvičem in klobasom sobratu predsedniku, cigar želodec izza zadnje operacije ne prenese prasičevega mesa.

Podpirano in sprejeto!

Kratka Dnevna Zgodba

JAPONSKA PRAVLJICA

Oktober meseca se snidejo v templju Idzumo poročeni bogovi. da združijo imena tistih, ki jim je namenjen zakon. Babe in pestunje radovoljno pripovedujejo deklicam povest o mladeniču iz davnih časov, ki je bil tako nesrečen, da ni imel ne staršev in ne starejšega brata. Nikogar ni imel, da bi mu poiskal nevesto; in tako je bil z dvajsetimi leti samski.

Nekega dne v oktobru se je odločil, da bo šel v tempelj Idzumo pogledat, ali se bogovi združili njegovo ime s kakim dekliškim. Z daritvenim snopom riža, ki ga je prvega našel v svojem, se je odpravil na pot, dolgo dan hoda. Ko se je bližal tempeljskim stopnicam, je zaslišal glasove. Znotraj so izklicevali in naštevati imena: "Ono — ona; ona — ona." Zaslišal je ime mladega moža, ki ga je poznal; nato drugo in še eno — vsako pa združeno z imenom mlade ženske.

"Maa! Maa!" je zašepetal začuden mladenič. "Vperil sem se na zborovanje bogov."

A bil je že tako radoveden, da ni mogel stran. Splazil se je med ukrasne stebriče, ki je na njih slonela streha; in četudi je vedel, da nima prav, je vendar željno prisluškoval.

Izklicali so dvoje drugih imen. Še dvoje: "On — ona; on — ona." Toda ne njegovega.

Nazadnje je zapovedavalec glas razglasil: "To so vsi, ki štejejo sem. Dan bo skoraj minil in za letos smo tukaj tudi že opravili."

"Potrpi še malo," je rekel drugi glas. "Saj imamo še Taru. Ze spet smo za spregledali. Ali ne bi še nje izbrali neveste?"

Mladeničevo srce se je sunkoma zganilo, kajti Taru je bil on sam.

"To sem že naveličan!" je nestrpno vzkliknil neki bog. "Kaj ga neki že spet imenujete?"

"Zaradi tega fanta se nam res ni treba nagliti. Sai nima nobenega človeka, ki bi zanj kaj ukrenil," je dejal drugi.

"Njegovo ime bomo zdvojili drugo leto," se je oglasil eden iz stranskega kota. "To pot nimamo nobene deklice več."

"Pač," je dejal spet drugi glas. "V Kostanjevi vasi in v županovi hiši je bila pravkar rojena deklica. Družina je sicer višjega stanu, a dajmo deklico vendarle Taru. Potlej bomo imeli vse opravljati."

"Prav! Prav!" so vzkliknili

bogovi. "Kar zdvoji imeni, ker se nam že mudi k dolžnostim v naših svetiščih."

"S temle delom smo za letos pri koncu," je spregovoril zapovedovalni glas. Mladenič pa se je razburjen, nejevoljen in hudo razočaran splazil stran.

Počasi se je vlekkel po poti proti domu in postajal vedno bolj razočaran in nejevoljen. Toda ko je zavil v Kostanjevo vas in zagledal udobno, na debelo s škopo krito hišo vaškega župana, v prostornem skednju zraven pa videl, koliko imajo rižnih snopov na sušilu, se mu je jeza umakla. Mislil si je: "Nazadnje pa to ni še tako slabo." Počasi je stopal mimo odprtih vrat. Prav tedaj je bila na pragu blazinasta otroška posteljica. In ondi je Taru videl otroški obrazek in drobčkano pest.

"Najmanj dvajset let bom moral še čakati," je hipoma zakričal. "Za to pa nisem pri volji. Rajši bom ključoval bogovom."

Na tokonomi je bil v stojalu za meče spravljen edini meč skromnege vazala. Taru ga je pograbil, neutegoma sunil z njim v blazine, odskočil in se naglil stran.

Leta so prošla. Taru se je godilo dobro, vsega je imel po občini — le neveste ni mogel dobiti. Prešlo je še več let, in končno se je vdal v usodo in potrpežljivo prenašal samstvo, ki ga je imel za kazen, ker je nasprotoval bogovom.

Tedaj se je zgodilo nekaj neverjetnega. Obiskal ga je neki ženitveni mešetar in mu ponudil nevesto — lepo, pridno in ubogljivo. Taru se je kako pak zveselil. Precej ko so bili s pogajanjmi pri kraju, je prišla nevesta, da sta se poročila. Taru je bil srečen, ker je spoznal, da je dobil prav takšno ženo, kakršno si je želel.

Ko je nekega vročega dne šivala na podstenu, si je odganila ovratne gube svojega oblčila in Taru je zapazil na vrstu čudno zapognjeno brazgotino. "Kaj pa je to?" vprašal.

"Nenavadna skrivnost," je rekla mlada žena nasmehoma. "Ko sem bila še dojenček, je moja babica zaslišala, da jočem; pogledala je k meni in videla očelov meč na tleh, na mojem vratu in ramenu pa ta čudno zapognjeni urez. Nobenega ni bilo zraven in nikoli se ni nobeden dovedel, kako se je to zgodilo. Moja babica je menila, da so me pač bogovi namenoma zaznamovali. Ne-

mara da res," je dogovorila in se spet sklonila nad šivanje. Taru je zamišljen šel ododod. Spomnil se je na obrazek dojenčka in na njegovo drobčkano pest; in sprevidel je, da ne kaže devati v nič odločbo bogov, ki jih je treba vedno le zahvaliti.

GROFOVE "TABLETE ZOPER GLAVOBOL."

V Helsinborgu na Švedskem je pred nekaj časa umrl grof Alfonz Andrej pl. Loewenstern, star 68 let. Mož, ki je bil vse življenje velik čudak, se je rodil v Hasenwathu v Kurlandiji, se leta 1903 preselil na Švedsko, kjer je l. 1907 postal švedski državljan. Medtem je postal tudi državljan kneževine Lichtenstein, ko si je kupil grofovski naslov to kneževine. Ker pa sedaj, ko je umrl, ni za njim nobenih dedičev, se za njegovo dedščino potegujejo kar dve državi. Njegova dedščina bi ulegnila znašati kakih 5 milijonov dinarjev. To premoženje pa je kaj čudno naloženo. Vse njegovo premoženje je namreč čisto zlato, švedski in angleški bankovci ter precej draguljev.

Vse to pa je naložil v 9 najrazličnejših bankah Evrope. V raznih bankah si je čudak naložil tako imenovani safe, kamor je potem skrival svoje zlate zaklade. Ko so po njegovi smrti odprli več teh bančnih predelov, so našli v njih več zavojčkov, ki je v vsakem bilo po 10 tisoč švedskih kron. Vsak izmed teh zavojčkov pa je imel napise. En zavojček je na pr. imel tale napis, ki ga je rajni sam napisal: "Tablete zoper glavobol", drugi je imel napis: "Četrletno zavarovanje"; na tretjih so bili zopet čudni križci ali kaka drugačna znamenja.

Med listinami so našli poseben snopič listin, ki je bilo na njih napisano: "Imenovanje za prvega tajnega finančnega komisarja" v drugi kuverti so bile listine drugačne vsebine, na kuverti pa napis: "Dokazilo, da imam kneza Lichtensteina grofovski stan." Vsekako je ta možak bil čudak posebne vrste. Švedski krogi so mnenja, da se je mož nalašč tako čudnaška obnašal, ker je bilo to v zvezi z njegovim političnim delovanjem. V resnici, pa vele drugi, je bil res čudak, ki je hrepenel po velikih naslovih ter se je vedno bal za svoj denar.

ZA OBRAMBO LONDONA

Tekom zadnjih manevrov so se v Londonu prvič poslužili velikih reflektorjev, čijih nalog bo izaluditi sovražna letala.

Pokret rudarjev v Dal-matinski Zagori.

V rudniku Continental so rudarji že blizu mesec dni v stavki. V rudniku je bilo zaposlenih 450 rudarjev. Železniški promet na drniški železniški postaji, ki je bil pred stavko zelo živahen, je skoraj zamrl. Posledice stavke se občutijo tudi pri trgovini v Drnišu, Splitu in Šibeniku. Po iniciativi drniške občine je bila v Kninu pri sreskem načelnstvu konferenca med zaupniki rudarjev in predstavniki podjetniškega društva Continental. Delavski zaupniki so izjavili, da stavka ne bo končana dokler podjetniki ne zvišajo nizkih mezd. Budarski zaupniki so podjetnikom že pred tedni predložili svoje minimalne in maksimalne zahteve, predstavniki podjetja pa so šele sedaj na tej konferenci razložili, v koliki meri so pripravljene zahteve ugoditi. Iz zapisnika, ki je bil na konferenci sestavljen, je razvidno, da je podjetje pripravljeno zvišati jamskim delavcem dnevne mezde od 30 do 33, od 27 na 30 in od 24 na 27 din, delavcem, ki delajo zunanaj, pa od 24 do 27 din. Delavski zaupniki bodo zdaj to ponudbo razglasili stavkajočemu delavstvu.

Ker mu ni rodila sina,

je ženo smrtno ranil, sebe pa ubil kmet Peta Isjamović v okolici Pristine. Ko mu je žena pred nekaj dnevi rodila hčerko, je pripovedoval svojim sosedom, da ne mara več živeti in da se bo ubil. Tem grozljavnim ničrje pripisoval važnosti in je zaradi tega vse pretreslo njegovo krvavo dejanje. Žena je še živa v bolnišnici, on pa je po nekaj urah izdihnil.

ADVERTISE IN "GLAS NARODA"

Ljudje v omami

V vinu je resnica, pravijo a prav tako bi lahko rekli: kdor govori v eterski omami, ne laže. To dejstvo je znano medicinski znanosti že dalj časa, kajti nešteto krat se je izkazalo, da so bile navedbe ljudi v narkozi resnične. To bo tudi vzrok, da se zločinci v preiskovalnem zaporu ali ječi branijo operacij z narkozo. Pri tem bi lahko izblebetali stvari, ki jih najrajši obdrže zase. Seveda pa je zdravnik dolžan, da molči o vseh izpovedih, ki bi ušle pacientu v omami.

Zdravnikom je pa dovoljeno, da smejo na splošno govoriti o tem, kaj povedo ljudje v narkozi. V newyorški državni bolnišnici so to stvar proučevali več let in so dognali, da je največja snov, o kateri govori človek v eterski omami ljubezen. Zato pogosto govori moški, ki ga operirajo o ženski, kateri je daroval svoje srce, in marsikatero ženske izdajajo pod etersko masko imena ljubljenejnih mož, ki jih pri ploni zavesti morda še niso nikoli omenile. Četokrat zapojejo pacienti v narkozi tudi kakšno pesem, ki jo pa le malokdaj dopejoje, kajti pacienti se v tem stanju ozglajajo le za kakšno minuto, dokler popolnoma ne zaspijo. Večinoma zapojejo le prvo vrstico kakega šlagerja tu pa tam recitirajo tudi kakšno lirčno pesem in sploh so opazili da postanejo v narkozi tudi najbolj trezni ljudje romantiki.

Na drugem mestu snovi, ki jih "obdelavajo" ljudje v narkozi, stoji poklicno življenje. Pacient izda na primer z nekoliko kratkimi stavki svoje poslovne skrbi, bodisi da graja svoje uslužbenec, bodisi da o zmerja kakšnega zavistnega tovariša ali neljubega tekmeča. Stvari, ki si jih v poklicu drugače samo misli in ki jih iz sto

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skušate naročnino pravčasno poravnati. Poslijte naročnino naravnost nam ali jo pa plačajte našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo za plačano naročnino.

- CALIFORNIA:**
San Francisco, Jacob Laushin
- COLORADO:**
Pueblo, Peter Cullig, A. Sattler
Walsenburg, M. J. Bayuk
- INDIANA:**
Indianapolis, Fr. Zupančič
- ILLINOIS:**
Chicago, J. Bevič
Cicero, J. Fabian (Chicago, Cicero in Illinois)
Joliet, Jennie Bumbich
La Salle, J. Spelch
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago in Waukegan, Math. Warick
- MARYLAND:**
Kittimiller, Fr. Vodopivec
- MICHIGAN:**
Detroit, L. Plankar
- MINNESOTA:**
Chisholm, Frank Gouze, J. Lukanich
Ely, Jos. J. Peshel
Eveleth, Louis Gouze
Gilbert, Louis Vessel
Hibbing, John Povše
Virginia, Frank Hrvatic
- MONTANA:**
Roundup, M. M. Pantau
Washoe, L. Champa
- NEBRASKA:**
Omaha, P. Broderick
- NEW YORK:**
Gowanda, Karl Šarniša
Little Falls, Frank Masle
- OHIO:**
Barberton, Frank Troha
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Slapnik
Girard, Anton Nagode
Lorain, Louis Balant, John Kumbe
Youngstown, Anton Kikelj
- OREGON:**
Oregon City, J. Koblar
- PENNSYLVANIA:**
Bessemer, Anton Ipavec
Conemaugh, J. Brezovec
Coverdale in okolica, Mrs. Ivana Rupnik
Export, Louis Zupančič
Forest City, Math Kamin
Fr. Blodutkar
Greensburg, Frank Novak
Homer City, Fr. Ferenčak
Johnstown, John Polančnik
Krayn, Ant. Tauželj
Luzerne, Frank Balloch
Midway, John Zust
Pittsburgh in okolica, Philip Progar
Steelton, A. Hren
Turtle Creek, Fr. Schiffrer
West Newton, Joseph Jovan
- WISCONSIN:**
Milwaukee, West Allis, Fr. Škok
Sheboygan, Joseph Kakež
- WYOMING:**
Rock Springs, Louis Tauchar
Diamondville, Joe Rollich

Vzrokov hraniš zase, ostanejo v podzavesti in se v tem stanju, ko je disciplinirano mišljenje izključeno, sproste. Pacienti govore o svojih predstojnikih, kakor bi se nikoli ne upali. V splošnem ljubijo pod etersko masko grajanje in pridige, pacient se prepira s svojimi nasprotniki na vse pretepe, preden zaspi.

Ženske govore zelo rade o svojih oblekah, a prav tako rade se "spopadejo" s svojimi rivalinjami, ki jim mečejo vsakovrstne prijaznosti v obraz. Včasih pa se pojavijo tudi tako zvani "gospodinjiski kompleks", to se pravi: pacientka se ne nadno ustraši, da ji mlekdo doma na ognjišču prekipeva ali da se meso smodi da je pozabila zakleniti hišna vrata ali pa ugasiti luč v hiši.

Karl MAY

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senici" pri "Oboževalcih ognja", "Ob Vadarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"? — Kdo bi ne hotel spoznati "Winnetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL
4 knjige, s slikami, 627 strani
VSEBINA: Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu s Goropa. — Družba En Nast.
Cena \$1.50

KRIZEM PO JUTROVEM
4 knjige, 598 strani, s slikami
VSEBINA: Jesero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kakol sem v Mekko romal. — Pri Samarih. — Med Jesidi.
Cena \$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU
4 knjige, 594 strani, s slikami
VSEBINA: Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjema.
Cena \$1.50

PO DEZELI SKIPETARJEV
4 knjige, s slikami, 577 strani
VSEBINA: Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Miridit. — Ob Vadarju.
Cena \$1.50

V GORAH BALKANA
4 knjige, s slikami, 576 strani
Kovač Šimen. — Zaroča z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik
Cena \$1.50

SATAN IN ISKARIOT
12 knjig, s slikami, 1704 strani
VSEBINA: Isseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Rešeni milijoni. — Dediči.
Cena \$3.50

WINNETOV
12 knjig, s slikami, 1753 strani
VSEBINA: Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-či, lepa Indijanka. — Prekletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komanči in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetovov roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetova smrt. — Winnetova oporoka.
Cena \$3.50

ZUTI
4 knjige, s slikami, 597 strani
Boj s medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot.
Cena \$1.50

Naročite jih lahko pri

ŠKRJANČEK

ROMAN IZ ŽIVLJENJA ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

Malo potrta gleda Herma na zaklenjena vrata. Nato pa gre počasi doli. Ima občutek, kot bi se sedaj tudi sama morala odpovedati izprehodu, ker Anita ni hotela iti z njimi. To tudi pove Gunnarju in Soltan, ki sta čakala v veži. Gunnar jo hoče pregovoriti, da gre z njima, toda Herma žalostno zmaje z glavo.

"Ne, prosim, oprostite mi. Imam občutek, kot da Anita ne trpi telesno, temveč duševno. Že pred nekaj dnevi sem to opazila na njej. Potrta je, žalostna. Če jo poskušam razvedriti, se ji vlijejo solze iz oči mestno da bi se, kot je njena navada, smejala nad mojimi neumnostmi."

Gunnar se zamisli, Frank Soltan pa prebledi. Herma zelo dobro opazi, da je potrta.

"To moram Aniti povedati — veselilo jo bo," si misli Herma.

Herma se poslovila od obeh gospodov, ki se sama odpravila na pot, pa nobeden ne more biti dobro razpoložen. Zaradi Herminih besed oba samo premišljujeta. Kaj bi moglo Anito žalostiti?

Slednjic pa pravi Frank razburjen: "Gospica baronica Seebachova menda ne bo preveč trpela." Gunnar od strani pogleda v njegov žalosten obraz.

"Jutri jo bom s pravico prijateljstva vprašal, potem mi bo že odgovorila. Toda ne mislim, da je kaj resnega. Mlada dekleta so hitro razdražena in Anita je zelo občutljiva in se ne bo kmalu odresla, kar jo tare. Mogoče je zopet kaj bilo z njenimi sorodniki."

"Oprostite — ali se to večkrat dogodi?" "Pogosto se kaj sporečejo."

"To sem že tudi sam opazil. Ako si smem dovoliti, da o tem izrazim svoje mnenje, tedaj moram reči, da gospica baronesa Seebachova s svojim bogatim duševnim življenjem najde le malo razumevanja pri svojih sorodnikih. Gospa baronica Seebachova je zelo ponosna in dostojanstvena dama, toda zli se mi, da do svoje pastorkice nima nikakega občutka."

"Med nama povedano, gospod Soltan, niti za svoja dva otroka in vnuka se ne briga mnogo, tem manj pa še za svojo pastorko. In Anita, polsestra in polbrat sta proti njej še bolj hladna in brezsrčna. Anito so vsi skupaj izkoriščali in moj — gospod Hallerstedt, moj pokojni gospodar, mi je naravnost naložil dolžnost, da pazim na to, da se njeni sorodniki ne obogate na njene stroške."

"Pa saj so sami dovolj bogati."

"Toda niso bili, dokler niso podedovali Hallerstedtovega premoženja. Sedaj Anite ne rabijo več, in zato so proti njej še bolj hladni in sovražni kot prej. Samo dobro je, da v splošnem vsled tega ne trpi mnogo, kajti v svojem sreju se je tudi sama od njih vedno bolj odtujila."

"Ali baronica celo leto živi na Lindecku? Slišal sem, da ima vilo v Berlinu?"

"Da, in pozimi takorekoč cela družina živi pri njej, razun Kurta, kateremu je nekega dne odločno pokazala vrata."

Frank se začudi. Kurta ni mogel trpeti in misel, da se je mogoče proti Aniti tako surovo obnašal, da ga je bila priporočila vreči iz hiše, ga razvname.

"Ali se je tako obnašal, da je bilo to treba storiti?"

"Seveda, njenih služkinj ni pustil pri miru. Tedaj pa je Anita kar kratko napravila. Pri vsem tem, da je Anita zelo mehkega srea, je tudi zelo odločna."

"To pa je slabo za barona Fuchsa, ako je bilo tega treba." Gunnar se zasmeje.

"O, Kurt je v tem oziru in tudi drugače malovreden. Na primer, gospica Hellova je zasledoval s svojimi ponudbami. K sreči pa ji je Anita priskočila na pomoč in je Kurtu tako govorila na vest, da je sklenil, da jo bo prosil za njeno roko."

Frank Soltan Gunnarja prestrašen pogleda.

"In vi?" se mu spesne z ustnic, kot ne bi mogel razumeti, da je Gunnar pri tem tako miren.

Na Gunnarjevem obrazu pa se pokaže togoten nasmeh.

"Samo pomirite se, gospod Soltan, s tem človekom imam poravnati še vse drugače račune. In Herma ga bo, ako jo zasnuje odločno zavrnila, četudi ne bo mogel razumeti, kako more revna učiteljica odkloniti bogatega ženina."

"Dekleta, kot je gospica Hellova, se ne prodajajo," pravi Soltan v resnem prepričanju.

"Prav gotovo ne — veseli me, da moremo o njej imeti tako prepričanje."

Soltan je slutil, da ima Gunnar Herma rad, zato se mu zde njegove besede kot nekako priznanje. Soltan globoko vzdihne. Gunnar ga vprašujoče pogleda.

"Kam pa je poletel ta vzdih?"

"Zavidam vas," pravi Soltan.

"Zakaj?"

Soltan v zadregi pogleda vstran.

"Oprostite, včas mi je."

"Pa vendar bi me zelo zanimalo in bi rad vedel, kajak zavidate?"

"Mogoče me boste smatrali za predrznega."

"Tega prav gotovo ne bom, ker vas preveč poznam."

"Torej naj bo — zavidam vam, da ste dekleta, ki ga ljubite, gotovi in da ji morete nuditi zagotovljeno življenje."

Gunnar ga resno pogleda.

"Razumem vas. In ker ste mi tako naravnost povedali, da Herma ljubim, zato vam hočem vrniti in vam tudi naravnost povedati, da vi ljubite baronico Anito Seebachovo."

Soltan se zgane in prebledi.

"Spozabil sem se, to vem. Toda ne ugovarjam. Vem pa, da more vsakdo v vsaki zadevi vam zaupati. Da, ljubim jo — obožujem jo — toda vem, da moram ta občutek trdno zapreti v svoje sree."

"Zdelo se mi je, da mislite, da vam je to treba. Pa ravno zato sem na to napeljal pogovor. Zakaj morate ta občutek zapreti v svoje sree?"

Soltan mu nemirno pogleda v obraz.

"Ali mislite za mogoče, da bi smel kdo, kot jaz, ki ni nič, ki nima ničesar pokazati, snubiti tako dekle, ki stoji tako visoko nad njim?"

"Tak mož, kot ste vi, more še vedno ponuditi pošteno sree in trdno voljo, da obvlada življenjski boj. Na vsak način ste popoln mož, česar ne more vsakdo o sebi trditi, ki more brez omahovanja snubiti."

(Dalje prihodnjik.)

SPOMIN NA STARO DOMOVINO

"NAŠI KRAJI"

ZBIRKA 87 SLIK iz vseh krajev Slovenije. V finem bakrotisku na dobrem papirju, v velikosti 5x7 1/2 inčev

Ta krasna zbirka, vas stane samo \$1

SPADA V VSAKI SLOVENSKE DOM

GLAS NARODA (Dep. K) 216 W. 18th Street, New York

Največja zaloga slovenskih knjig v Ameriki!

V knjigarni "Glas Naroda" lahko dobite vsakovrstne slovenske knjige naših priznanih pisateljev: Cankarja, Tavčarja, Jurčiča, Preglja, Kmetove, Milčinskega, itd. V zalogi imamo prevode del svetovnoznanih mojstrov: Gospodarske, gospodinske in poučne knjige . . . Igre, pesmi, zemljevide.

Ljubitelji lepe knjige naj pišejo po cenik knjig, ki jih imamo v zalogi.

Razne vesti.

TRAGEDIJA MATERINSKE LJUBEZNI.

"Pred zakonom sem kriva, pred božjimi očmi pa nisem kriva," s temi besedami je sprejela v Leedsu na Angleskem neka 40-letna žena, Kathleen Mumfordova, izjavo sodnikov, ki so jo spoznali "krivo umora." Svojega petletnega, slaboumnega sinčka je zastrupila s plinom in čeprav so govorile vse okolišnice zanjo in so sami porotniki, med njimi dve jokajoči ženski, nujno priporočali pomilostitev, so jo morali sodniki po besedi zakona obsediti na smrt na vesalih. Obtoženka je bila še najbolj mirna oseba v sodni dvorani, popolnoma zbrana se je zahvalila vsem, ki so se bili zavzeli zanjo.

Otrok je bil vsega sočutja vredno bitje. Obe nogi sta mu bili omrtvičeni in prav tako ena roka. Bil je gluhi, slaboumen, da bi sam ponese žleco ali kozarec k ustom. Pet let ga je mati negovala z največjo požrtvovalnostjo. Dala je svojo kri, da so jo prenesli vanj, dvakrat ali trikrat na dan ga je nesla ob vsakem vremenu do klinike, mnogo noči je prebila, jokajoč ob njegovi postelji. Po petih letih tega ni mogla več prenašati. Lanskoga 10. novembra je poiskala še enkrat nekega znamenitega zdravnika, ki ji je pa izjavil, da je otrok neozdravljiv. "Potem ga vzemite v kliniko in mu dajte umreti," je odgovorila Mumfordova zelo mirno in zelo odločno. "Kajti če tega ne storite, ga usmrtim sama." 21. novembra zvečer je prinesla truplo v policijsko pisarno in je dejala, da je otroku dala v usta plinske napeljave in ga s tem ubila.

Po razpravi, ki jo je obsodila na smrt, so jo odpeljali v zapor, a istočasno so poslali prošnjo za pomilostitev na notranjega ministra. Čim je minister dobil to prošnjo v roke, jo je podpisal, ne da bi niti počakal, da dosepejo akti. Še nikoli niso na Angleskem pomilostitve tako hitro podpisali. Mumfordovo so tako izpustili iz ječe, a prepeljati so jo morali potem v bolnišnico, kjer se bo morala popraviti od pretresev zadnjih mesecev.

RUSIJA SE NE DA IZZVATI.

Moskovska "Pravda" je priobčila oni dan oster, proti Angliji naperjen članek, v katerem napada zlasti tiste angleške diplomate, ki bi radi pripravili Rusijo do tega, da bi poslegla v vojno med Japonsko in Kitajsko. Nekateri angleški politiki zdaj na vse načine dovedejo Ameriki in Rusiji, da so njuni interesi na Daljnem vzhodu najbolj ogroženi in da bi morali nastopiti proti Japonski. In te politike napada moskovska "Pravda" v svojem uvodniku, ki je v njem kategorično rečeno, da se Sovjetska Rusija ne bo vmešala v vojno proti Japonski, tudi če bi ji dale vesele garancije Evrope, da ne bodo napadale njene meje na zapadu. Napačno je tudi naglašati, moč rdeče armade

na Daljnem vzhodu. "Pravda" vidi v tem protisovjetsko zaroto.

Posebno značilen je v "Pravdinem" uvodniku tale stavek: "Stari bizoni angleškega imperializma, ki bi radi kovali dobiček iz tuje krvi, so najbrž inspirirali te klevete in laži o dovoljenih sovjetskih pripravah na Daljnem vzhodu."

"TO JE MOJ GROB, ŠALJAPINOV GROB."

Slavni ruski pevec, ki je nedavno zaključil svoje sijaje in uspehov, a tudi vseh mogočih bolesi polno življenje, je pred nekaj leti sam sestavil v verzih napis za svoj nagrobnik, ki se glasi v prostem prevodu sledeče: "Potnik, ki greš mimo, obstani! To je moj grob, Šaljapinov grob! Odsel je domov in je izpraznil prostor za druge. Živel je, trpel, ljubil, sovražil, preklinjal in jokal, prisegal in lagal. In sedaj je končno na

šel svoj večni mir. Tu negiben pod težko ploščo, leži sedaj onemel za vedno. Žena in otroci ga objokujejo, mnogi so ga poznali in častili, kmalu pa ga bodo vsi pozabili. Pevecova usoda! Pevec sem bivši človek. Kdo mi bo tedaj, ko mi bodo žena in otroci sledili prižgal nagrobno lučko na dan Vernih duš, da bo sijala in plapolala skozi noč in meglo v mrzlem novemborskem vetru? Kdo se bo tedaj spomnil peveca Šaljajina? Potnik, ki greš mimo, obstani in reci: Mir bodi, Fjodor, tvojemu pepelu!"

ŠTORKLJA NA VOLIŠČU.

Na plebiscitni dan so imeli v berlinskem volišču ob Andreasplatzu poseben dogodek. Štorklja je obiskala neko žensko baš v času, ko je oddajala svoj glas. Pred volilno žaro je ženska porodila zdravo deklico. Mati in hčerka sta sedaj v ženski bolnišnici in se dobro počutita, mati pa je še posebno ponosna na nenavadno "volilno plaketno" ki jo je dobila ta dan.

PLINSKE MASKE ZA VSE PARIŽANKE.

Pariški obrambni svet se je bavil z ukrepi za obrambo francoske prestolnice v primeru značilnih napadov. Določil je kraje, kjer bodo v primeru nove vojne postavili obrambno baterije, razen tega je sklenil zgraditi zaklonišča, ki naj bi zadostovala za večino pariškega prebivalstva. Samo za plinske maske nameravajo izdati 284 milijonov frankov, za zgradbo novih zaklonišč 250 milijonov frankov, za obnovitev in preureditev starih zaklonišč pa 200 milijonov. Celotni izdatki za vse zaščitne ukrepe bodo znašali 768 milijonov frankov. Iz budžetnih sredstev bo dal pariški mestni svet 342 milijonov, ostanek pa se bo zbral z novimi davki.

KRETANJE PARNIKOV

SHIPPING NEWS

- 30. aprila: Paris v Havre, Conte di Savoia v Genoa
- 2. maja: Europa v Bremen
- 4. maja: Normandie v Havre, New York v Hamburg
- 6. maja: Vulcania v Trst
- 10. maja: Bremen v Bremen
- 11. maja: Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
- 12. maja: Champlain v Havre
- 14. maja: Rex v Genoa
- 18. maja: Normandie v Havre, Europa v Bremen
- 21. maja: Saturnia v Trst
- 25. maja: Queen Mary v Cherbourg
- 27. maja: Lafayette v Havre, Bremen v Bremen
- 28. maja: Conte di Savoia v Genoa
- 1. junija: New York v Hamburg, Aquitania v Cherbourg, Normandie v Havre
- 3. junija: Europa v Bremen
- 4. junija: Roma v Genoa
- 7. junija: Ile de France v Havre
- 8. junija: Queen Mary v Cherbourg, Hansa v Hamburg
- 11. junija: Rex v Genoa, Columbus v Bremen, Champlain v Havre
- 15. junija: Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg, Bremen v Bremen
- 18. junija: Normandie v Havre, Bremen v Bremen
- 18. junija: Conte di Savoia v Genoa, Aquitania v Cherbourg
- 21. junija: Lafayette v Havre, Europa v Bremen
- 22. junija: Queen Mary v Cherbourg, Ile de France v Havre
- 25. junija: Vulcania v Trst
- 29. junija: New York v Hamburg, Normandie v Havre, Aquitania v Cherbourg
- 2. julija: Bremen v Bremen, Champlain v Havre, Rex v Genoa

UBOGI UMETNIKI

Na nekem praznem lotu ob Park Avenue v New Yorku je šestnajst ameriških umetnikov razstavilo svoja dela. Gledalec je precej, kupecev pa le malo.

Za ljubitelje leposlovja

- CYKLANEM.** Spisal Janko Kersnik. (136 strani.) Kersnik je pisal v Jurčičevem duhu. Svoj slog je znal tako prilagoditi Jurčičevemu, da je po Jurčičevi smrti uspešno završil njegove nekončane romane. "Cyklanem" je ena njegovih najboljših povesti. Cena \$1.00
- MED PADARJI IN ZDRAVNIKI KLEOPATRA.** Spisal Rider Hagard. (117 strani.) Štajerski rojak Kač ni do svojega štiri-desetega leta stopil v javnost. Nato je začel pisati krajše črtice, ki jih vsebuje ta zbirka, nato je pa zaslouel s svojim romanom "Grunt." Cena 85c.
- MOLOH.** Spisal Janko Kač. (198 strani.) Pisatelj je segel v dobo, ko so začele graditi tovarne na Štajerskem in ko je vse vrel v nje. Vrelo v nje in jih uničevalo. Strašno maščevanje razočarane matere. Cena \$1.00
- IZZA KONGRESA.** Spisal Ivan Tavčar. (548 strani.) Pisatelj je posegel v tem romanu v začetek devetnajstega stoletja, ko se je vršil v Ljubljani kongres, ko so se sestali trije cesarji. Kdor hoče poznati ljubljansko življenje onega časa, naj prečita ta roman. Cena \$2.50
- KRIŠTOF DIMAČ.** Spisal Jack London. (404 strani.) Eno najboljših del znanega ameriškega proletarskega pisatelja, ki je doobra poznal življenje vseh slojev, ker ga je sam doživljal. Njegova dela so predstavljena v vse kulturne jezike. Cena \$1.00

VSE PARNIKE
in
LINIJE
ki so
važne za
Slovence
zastope:

SLOVENIC PUBL. CO.
YUGOSLAV TRAVEL DEPT.
216 W. 18th St., New York, N. Y.